

گودی پهلای

حکیمین رئیس

www.ketab.ir

سرشناسه	رئیس، حسین، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور	فرهنگ کردی پهلای/حسین رئیس.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات مهرجرد، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۳۳۰ص.
شابک	978-600-723063-3
وضعیت فهرست نویسی	فیا :
موضوع	پهلای :
موضوع	Pahlehi dialect :
موضوع	پهلای -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی :
موضوع	Pahlehi dialect -- Dictionaries -- Persian :
موضوع	پهلای -- دستور :
موضوع	Pahlehi dialect -- Grammar :
موضوع	کردی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی :
موضوع	Kurdish language -- Dictionaries -- Persian :
رده بند کنگره	۳۳۵۶PIR :
رده بندی دیوید	۲۱/۹۹۸ :
شماره کتاب مناسب علی	۶۰۵۴۶۷۳ :

مهرجرد
شرکت سهامی، فنّی، فرهنگی

فرهنگ کردی پهلای

حسین رئیس

شمارگان: ۴۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۹

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، بن بست مبین، پلاک ۶

تلفن: ۶۶۴۹۱۹۰۲ و ۲۰ الی ۶۶۴۱۴۸۱۹

مراکز پخش:

انتشارات نص: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، بن بست مبین، پلاک ۶

تلفن: ۶۶۹۵۳۸۸۳-۴ و ۶۶۴۰۵۳۷۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۳۰-۶۳-۳

پیش‌گفتار

در باب گرایش کردی پهلای آثار بسیار معدودی اعم از دستور زبان یا فرهنگ لغت به نگارش درآمده است. حتی این آثار بسیار معدود به دلیل اینکه توسط متخصصان فن نوشته نشده‌اند، چه به لحاظ کمی و چه به لحاظ کیفی بر آن‌ها ایرادهایی وارد است. این کمبود و خلاء انگیزه‌ای برای نگارنده پدید آورد تا با اتخاذ رویکردی علمی علی‌ربر به تدوین فرهنگ لغت جامع‌تر و معیارتری اهتمام ورزد که کمیت و کیفیت را در هم آمیزد. اما درست که کتاب حاضر (۱) گام کوچکی را در مکتوب کردن بخشی از حافظه‌ی شفاهی گویشوران سرزمین کردی برداشته باشد و (۲) چهارچوب استاندارد را بنیان نهاده باشد که امکان گسترش و تکامل این فرهنگ لغت را در آینده میسر سازد.

ساختار کتاب

کتاب حاضر از چهار بخش تشکیل شده است. بخش نخست با عنوان «مقدمه» صرفاً درآمدی است بر گویش کردی پهلای و نظام آوایی آن. همچنین دربارهی شیوه‌ی گردآوری داده‌ها و روش ارائه‌ی مدخل‌ها^۱ توضیحات لازم داده خواهد شد. بخش دوم کتاب که موضوع اصلی کتاب است و حجم عمده‌ی کتاب را به خود اختصاص می‌دهد، ارائه‌ی مدخل‌ها، ترتیب الفبای کردی است. در این بخش اطلاعات بیش از ۱۰۰۰۰ مدخل ارائه می‌شود. بخش سوم کتاب که به سورت یک پیوست ارائه می‌شود، مخلص‌ی از دستور زبان کردی پهلای است. و سرانجام بخش چهارم کتاب، منابع مورد استفاده در این اثر را در بر خواهد گرفت.

مخاطبان این کتاب

این کتاب اصولاً برای سه دسته از مخاطبان در نظر گرفته شده است. مخاطبان اصلی این کتاب، گویشوران زبان کردی پهلای خواهند بود. دسته‌ی دوم از مخاطبان، مردم کردزبانی هستند که با یک

گوش کردی دیگر تکلم می‌کنند و بدین طریق با فرهنگ، دستور زبان، و واژه‌های این گویش بیش‌تر آشنا خواهند شد و به شباهت‌ها و تفاوت‌های گویش خود با گویش پهلای بیش‌تر پی خواهند برد. دسته‌ی سوم از مخاطبان را می‌توان افراد غیرکردزبان و پژوهشگران علاقمند به مطالعه و پژوهش در زمینه‌ی گویش‌های ایرانی دانست. برای این دسته از مخاطبان، یادگیری رسم‌الخط مخصوص کردی یک پیش‌نیاز برای مطالعه‌ی این اثر است. از همین رو، در بخش مقدمه‌ی کتاب، نظام آوایی و دیگر تفاوت‌ها میان این گویش از زبان کردی و زبان فارسی به‌صورت مختصر ارائه خواهد.

سپاسگزارم،

این کتاب دون همکاری و مساعدت مشتاقانه‌ی اساتید، همکاران، دوستان، و اعضای خانواده به سرانجام نمی‌رسید. سی مایه‌ی خرسندی نگارنده است که در اینجا از این عزیزان تشکر و تقدیر به عمل آورد. نخست، بخارتان، مایل است که از مادر گرامی خود تشکر نماید که حکم گنجینه‌ای گرانبها داشتند و تقریباً همه‌ی وارثان نظر را تأیید ایشان در این فرهنگ گنجانده شده‌اند. ایشان هر روز چند ساعت را به پرسش‌های نگارنده پاسخ دادند. تلفظ درست را فراهم ساختند، مثال ارائه کردند، و هر گونه توضیحات اضافی نیز در اختیار نگارنده قرار دادند.

همچنین، باید از جناب آقای برزو صمدی، خانواده‌ی گرامیشان به‌طور ویژه‌ی تشکر گردد که هفته‌های متوالی پذیرای نگارنده بودند و همه‌ی سوالات و سؤجه‌ای از لغات را فراهم نمودند.

از جناب آقای ابراهیم حافظ‌نژاد نیز تشکر می‌گردد که کل اثر را به دقت بازبینی نمود، ایرادات را گوشزد کرد، و اطلاعات سودمند دیگری فراهم آورد.

نیز از اساتید فرهیخته خانم‌ها دکتر ویدا شقاقی و دکتر آرزو مدیسی قوامی که به ترتیب در حوزه‌های واژه‌شناسی و آوانگاری نگارنده را از اطلاعات ارزشمند بهره‌مند ساختند، تشکر می‌گردد.

افزون بر این، از آقای داریوش دارابی و نیز خانم دکتر مریم نوری (امور مشاوره‌ای) و افراد دیگری که به‌صورت ناشناس و غیرمستقیم واژه‌هایی را به دست نگارنده رساندند، تشکر می‌گردد.

در پایان ضمن بیان این نکته که مسئولیت هر گونه خطا یا اشتباه بر عهده‌ی نگارنده به تنهایی است، از همه‌ی کسانی که نقطه نظر خود را درباره‌ی کم و کیف این اثر به ایمیل raeesi_hossein@yahoo.com ارسال می‌دارند، پیشاپیش تشکر می‌گردد. نیز از مدیر انتشارات مهرجرد جناب آقای زارع مهرجردی برای انتشار این اثر تشکر می‌گردد.

حسین رئیسی

زمستان ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
۲۳.....	۱
۴۹.....	ب
۶۷.....	پ
۸۱.....	ت
۹۹.....	ج
۱۰۷.....	چ
۱۲۱.....	خ
۱۳۳.....	د
۱۵۷.....	ر
۱۶۷.....	ز
۱۷۵.....	ژ
۱۷۷.....	س
۱۹۳.....	ش
۲۰۳.....	غ
۲۰۵.....	ف
۲۰۹.....	فا
۲۱۷.....	ق
۲۳۱.....	ک
۲۴۹.....	گ
۲۶۷.....	ل
۲۷۵.....	م
۲۸۹.....	ن
۳۰۱.....	و
۳۰۳.....	ه
۳۱۷.....	ی
۳۲۱.....	دستور زبان کردی پهلای
۳۲۹.....	منابع